

Han er ikke til fals for mammon og anseelse

Ved Ole Kongsteds afgang som organist og kantor ved Jesu Hjerter Kirke

Tekst: Knud-Erik Kengen

KIRKEMUSIK Det er en vanskelig opgave kortfattet at yde Ole Kongsteds omfattende virke retfærdighed; hans publikationsliste, der rummer nærvæd 200 numre, fortæller om et kolossalt livsværk i musikens tjeneste med et engagement i snart sagt alle musikens aspekter – som udøvende musiker og komponist, som musikteoretiker og forsker har Ole Kongsted gjort sig stærkt gældende.

At man allerede i hans studietid ved *Musikvidenskabeligt Institut* i København blandt ledende kredse havde opdaget hans særlige evner, gav sig snart efter hans kandidatexamen udslag i et forskningsstipendium, i en ansættelse som redaktionssekretær ved *Dansk Årbog for Musikforskning*, stillingen som hovedredaktør af Niels Schiørings *Musikkens Historie i Danmark* og i 1980 ansættelse som museumsinspektør ved *Musikhistorisk Museum i København*. At han fire år efter forlod denne stilling med fast ansættelse, en sikker løn og alle muligheder for fremtidig advancement for at dedikere sig til forskningen, siger noget om Ole Kongsteds karakter: han er ikke til fals for mammon og anseelse, men gør, hvad hans overbevisning dikterer ham; så må det

Katolsk orientering

coste, hvad det vil.

Hans epokegørende forskning har koncentreret sig om renæssancens vokalmusik med udgangspunkt i Danmark, der i en betragtelig del af perioden var på højde med de mest fremtrædende nationer i Europa, hvis musikliv i øvrigt var præget af en høj grad af internationale relationer. Ole Kongsteds utrættelige forskning har ført ham til utallige biblioteker, slotte, herregårde, kirker og klostre, hvis arkivalier han har gransket nøje for at finde ud af, hvem der var hvor og hvornår og hvorfor. Et slotsregnskab et bestemt år viser, at den og den musiker var ansat på et tidspunkt for en ceber begivenhed; det kan føre til en kæde af konklusioner og til opdagelse af hidtil ukendt nodemateriale eller ny viden om de dengang verdenskendte musikeres ansættelser ved diverse hoffere. Ole Kongsted har en helt særlig næse for at finde ud af, hvor tingene kunne befinde sig. Med sine store sprogkundskaber og usædvanlige hukommelse for detaljer – som f.eks. en komponists håndskrift – har han i mange tilfælde kunnet identificere et løst nodeblad og føre det sammen med det ufuldstændige manuskript, der måske

befandt sig et helt andet sted. Da han var redaktør af den førnævnte musikhistorie, måtte han anføre, at musikken ved Frederik d. 2.'s hof ikke var overleveret – der var et sort hul i musikhistorien mellem Christian d. 3. og Christian d. 4. I 1990 kunne han så udgive *Kronborgmotetterne* – en fantastisk musik, der var skrevet til og opført ved Frederik d. 2.'s bryllup. Noderne havde han fundet på et kirkeloft et sted i Slesvig.

At de talrige værker af højeste klasse, som Ole Kongsted har bragt frem i dagens lys, ikke blot skulle ligge registreret i et eller andet bibliotek, men komme omverdenen til gavn, har han gjort en kæmpe indsats for; dels ved at stifte og lede

Ole Kongsted. Privatfoto.

et professionelt vokalensemble, *Capella Hafniensis*, som ved koncerter i kirker og på slotte og ved flere CD udgivelser har bragt værkerne ud til en større offentlighed, dels ved at udgive noderne på sit eget forlag *Capella Hafniensis Editions*, som med sit meget smukke og overskuelige layout er gjort let tilgængelig for korverdenen. Her har han også vist sin interesse for samtidens musik, idet han har udgivet musik af andre nulevende komponister. Hans musikalske alsidighed er omfattende: udover sin ekspertise i gregoriansk sang, liturgi og renæssancemusik, var han i sin ungdom jazzmusiker og spillede tenorsaxofon på Mont Martre med tidens største navne; han er kordirigent for flere amatørkor, for hvilke han laver mange korarrangementer; han er komponist af liturgisk musik og salmer, af børnesange og melodier til Halfdan Rasmussen-tekster m.m.

I Jesu Hjerter Kirke har han som kantor og organist ydet en energisk, trofast og hengiven indsats for at bevare en lødig og værdig liturgi. Hans kærlighed til den gregorianske sang og den latinske messe, hvis uovertrufne kvaliteter til hans sorg er blevet miskrediteret i stigende grad gennem de sidste mange år, har bragt ham mange bryderier med anderledes indstillede, men har også været til stor glæde for de mange, der kom til messerne, netop fordi de var sikre på en velgennemført liturgi. Endvidere har hans virke været af stor værdi for de sangere, der gennem tiden har været i kirkens kor, og som han har delagtiggjort i den ophøjede verden af skønhed, der ligger i kirkens musik.

Passion for renæssancemusikken

Ole Kongsteds efterfølger tegner et portræt.

JESU HJERTE KIRKE Jeg har fornøjelsen af at skulle efterfølge Ole Kongsted som organist og kantor i Jesu Hjerter Kirke, hvilket jeg glæder mig meget til.

Jeg ved, at Ole Kongsted både som musikforsker og kordirigent har haft en særlig passion for renæssancemusikken – især korsangen. Han har bl.a. fundet og genudgivet ”Kronborgmotetterne”, som er skrevet til den danske konge Frederik II i 1582 i forbindelse med en ombygning af netop Kronborg.

Men også som kordirigent har Ole Kongsted indgående beskæftiget sig særligt med renæssancens korsang gennem sit

mangeårige arbejde med Jesu Hjertes Kor. Renæssancens kormusik kendes især ved Palestrinas vokalpolyfoni fra 1500 tallet, og det er en særlig flerstemmig korsang, som er karakteristisk ved, at alle korstemmer på en måde har melodien men på forskudte tidspunkter. Man kan forenklet sammenligne det med at synge kanon, hvor den samme melodi synges forskudt, hvorved lytterens interesse på næsten overjordisk vis skifter fra stemme til stemme.

Jeg har som sanger i Sankt Ansgars Kirke oplevet Ole Kongsted dirigere renæssancepolyfoni, når vi ved forskellige lejligheder har slået de to kirkers kor sammen, og her

var det også for mig som erfaren korleder en fornøjelse at mærke Ole Kongsteds overbevisende indsigt i de komplicerede korsatser. For det første bemærkede jeg straks Ole Kongsteds kraftfulde pulsformemmelse, og herefter var det også tydeligt, at Ole Kongsted med sit meget indgående og sikre overblik formåede at få de forskellige stemmers indbyrdes forhold i balance herunder, hvornår en stemme skulle træde frem eller vige fra en anden, og jeg skal love for musikken kom overbevisende udover pulpituret.

Ole Kongsted har været særdeles trofast overfor Jesu Hjerter Kirke, hvilket bl.a. ses ved, at han – selv om han er flyttet til Fyn for adskillige år siden – er fortsat uførtrods i sin købenavnske stilling, og yderligere gennem et kæmpe arbejde har formået at skaffe midler til opbygning og tilbageføring af hovedorglet samt opbyggelse af et lille kororgel. Jeg har selv allerede spillet på begge instrumenter, og er meget begejstret og taknemmelig over det vellykkede

resultat. Hovedorglet klinger nu meget varieret, fyldigt, smukt og blødt i det vidunderlige kirkerum og det lille kororgel kan anvendes ved mindre kirkelige begivenheder, så afstanden mellem organist og menighed bliver tættere. Ole Kongsted har på denne måde har sat sig vigtige, varige fysiske spor, som vil leve videre, også selv om han nu stopper sit næsten 40-årige virke ved Jesu Hjerter Kirke.

Flere af de trofaste frivillige sangere i Jesu Hjerter Kirkes kirkekor ved jeg vil benytte den naturlige lejlighed til at stoppe i koret, men jeg håber samtidig, at nye frivillige fra menigheden sammen med mig og de andre sangere vil være med til at opbygge et nyt kor i kirken til forskønnelse af liturgien og dermed til Guds større ære.

Klaus Munk-Nielsen

Myreflittig musikdetektiv

Ole Kongsted brænder for at dele ukendte renæssanceskatter med os.

MUSIKHISTORIE “Jeg bliver høj på renæssancen”, sagde Ole Kongsted engang i et interview til Politiken. Efter murens fald rejste han som musikforsker Østeuropa tyndt for at finde noder og ustandselig fandt han nyt, som ingen havde sunget siden renæssancen. Med sin sikre detektivnæse formår han med stor sikkerhed at identificere komponisten og datere de manuskripter,

han finder.

På Flensborg Bibliotek fandt han den ældste flerstemmige danske messe, som dronning Margrethe fik overrakt på sin 50 års dag. Den blev spillet ved en koncert i Frederiksborg Slotskirke og transmitteret i radioen.

Ved Carl Nielsens 150 års jubilæum i 2015 opførte han sammen med sit fynske kor Septimus tre melodier. Nielsen havde kasseret dem; men Ole Kongsted komponerede dem færdige og fik dem uropført.

Til 250-års jubilæet for Sankt Ansgars Kirke fik han os til at synge efter husorganisten Gettels salmebog *Neues Psalm-buch* dateret 1773. Her demonstrerede han også sine evner som musikdetektiv ved med temmelig stor sikkerhed at bestemme kir-

kens organist Anton Hirschauer som forfatter til en koralbog og datere bogen til at være fra omkring 1790 p.g.a. papirets vandmærke og indbindingen.

Ole Kongsted begyndte som jazzsaxofonist og har blandt andet spillet sammen med Ben Webster. Han kom ind i det katolske, da Erling Rasmussen dannede et nyt kor i Sankt Ansgars Kirke efter at han var blevet kantor der i 1966. Her sang han i ti år sammen med Aage Haugland, Peter Ryom m.fl., og her lærte han det gregorianske at kende. Siden var han en periode musiklærer på Niels Steensens Gymnasium. I en årrække var han museumsinspektør ved Musikhistorisk Museum og Carl Claudius Samling og fra 1994-2016 seniorforsker på Det kongelige Bibliotek. Fra 1982 har han været

kantor ved Jesu Hjerter Kirke, og året efter blev han organist. Han er en af de kordirigenter, der også selv synger. P.t. består koret i Jesu Hjerter kirke af 2 basser, 2 sopraner, 1 alt og 1 tenor. Et af påskens højdepunkter i Stenosgade har altid været Langfredagens opførelse af Roskildepassionen fra 1673.

Kongsted er sjov at være sammen med, men er også i stand til at skære igennem, når der er fnidder. Han er en ambitiøs og myreflittig korleder, der altid vil videre. Han har bl.a. skrevet OK1-messen, der synges til højtiderne i Jesu Hjerter Kirke og en mere rytmisk messe, der blev brugt til familiemesser i Jesu Hjerter Kirke indtil ca. 1995-96.

LR

Septimuskoret 2021 - september

**Eques Ordinis Sancti Silvestri Papae
ridder af (den pavelige) Sankt Sylvester Orden**

KORKONCERT

Onsdag d. 13. oktober kl. 19.30

***Koncert med Septimuskoret
under ledelse af Ole Kongsted***

*Gratis adgang, men vi samler ind til et nyt
flygel. Se mere på bagsiden af programmet*

Ansgars Kirke

Sdr. Boulevard 1 · 5000 Odense C

 Ansgars Kirke Odense · www.ansgarskirke.dk

Septimuskoret 2021 - oktober

PROGRAM:

Carl Nielsen 1865-1931	Underlige aftenlufte (melodi 3)
Carl Nielsen <i>arr. Ole Kongsted</i>	Underlige aftenlufte (melodi 2)
Carl Nielsen <i>arr. Ole Kongsted</i>	Stille, Guds folk
Carl Nielsen <i>arr. Ole Kongsted</i>	O, du Guds lam
Carl Nielsen <i>arr. Ole Kongsted</i>	Fordum var der fred på gaden
Johannes Brahms 1833-1897	Abschiedslied
P.E. Lange-Müller 1850-1926 <i>arr. Ole Kongsted</i>	Ved solnedgang
P.E. Lange-Müller <i>arr. Ole Kongsted</i>	Gik du fra mig ud
Ole Kongsted f. 1943	Stille hjerte, sol går ned
Ole Kongsted	Fred hviler over land og by
Carl Nielsen <i>arr. Ole Kongsted</i>	Fin og stille smiler Fyn
Ole Kongsted	<i>Af Compositum mixtum Britannicum, nr. 1:</i> Early one morning

SEPTIMUSKORETS

fynske koncertrække 2021/2022

Carl Nielsens 3 ukomplette

Rudkøbing Kirke

4. november 2021 kl. 19.30

Septimuskoret 2021 - november

KIRKEBLADET
FOR LANGELAND OG STRYNØ

SEPTEMBER
OKTOBER
NOVEMBER
2021

Torsdag den 4. november klokken 19.30:

Septimuskoret synger Carl Nielsen

Denne koncert var oprindeligt planlagt til efteråret 2020 men måtte aflyses pga. coronarestriktioner. Nu bliver det så omsider muligt at høre Septimuskoret i Rudkøbing Kirke.

Septimuskoret er et sydfynsk blandet kor med ca. 40 sangere. Koret blev stiftet i 1984 med Niels Bystrup som dirigent. Siden 2013 har musikforsker Ole Kongsted ledet koret. Ved koncerten fremføres bl.a. Carl Nielsens tre ufuldendte kompositioner "Underlige aftenlufter", "Stille, Guds folk" og "O, du Guds lam". Her vil publikum høre Ole Kongsteds bud på en komplettering af de tre nævnte værker. Desuden vil koret præsentere en række nye bearbejdelser af Carl Nielsens sange, bl.a. den næsten ukendte sang om Fyn "Fin og stille smiler Fyn" samt værker af andre samtidige komponister.

Der er fri entré ved begge koncerter.

SEPTIMUSKORETS fynske koncertrække 2021/2022

Carl Nielsens 3 ukomplette

Fredens Kirke, Odense
15. november 2021 kl. 19.30

SEPTIMUSKORETS fynske koncertrække 2021/2022

Koncertprogram

- 01) Carl Nielsen (1865-1931):
Underlige aftenluftte, [melodi 3]
- 02) Carl Nielsen (Ole Kongsted arr.):
Underlige aftenluftte [melodi 2]
- 03) Carl Nielsen (Ole Kongsted arr.):
Stille, Guds folk
- 04) Carl Nielsen (Ole Kongsted arr.):
O, du Guds lam
- 05) Johannes Brahms (1833-1897):
Abschiedslied. Ich fahr' dahin
- 06) P.E. Lange-Müller (Ole Kongsted arr.):
Ved solnedgang
- 07) P.E. Lange-Müller (Ole Kongsted arr.):
Gik du fra mig ud
- 08) Ole Kongsted (f. 1943):
Stille hjerte, sol går ned
- 09) Ole Kongsted:
Fred hviler over land og by
- 10) Carl Nielsen (Ole Kongsted arr.):
Fordum var der fred på gaden
- 11) Carl Nielsen (Ole Kongsted arr.):
Tit er jeg glad
- 12) Carl Nielsen (Ole Kongsted arr.):
Fin og stille smiler Fyn

Medvirkende:

Septimuskoret
Dirigent: Ole Kongsted
Organist: Tine Pugesgaard

Septimuskoret 2021 - december

Gislev & Ellested Sogne **KIRKE**
BLADET

JULEKONCERT

Gislev Kirke torsdag den 9. december 2021
Julekoncert med traditioner

Septimuskoret, med Ole Kongsted som dirigent, giver en a cappella julekoncert i Gislev Kirke, torsdag, den 9. december 2021, kl. 19.30.

Repertoiret vil være danske sange og salmer, engelske Carols og andre smukke værker, netop sammensat til denne lejlighed.

Der er lagt op til en stemningsfyldt aftenkoncert, hvor der, traditionen tro, også er fællessang med publikum.

Koncertens varighed ca. 1 time.

Gislev - Ellested Menighedsråd er arrangør.

julekoncert 2021

Arr.: Gislev kirke
Yderligere information: www.septimus.dk

Gislev kirke
9. december 2021 kl. 19.30